

ונעשרה שמות נקראו בסודם, ובתוך שמותם נקרא אליהם. ועל כן בא להורות בראשית בראש אליהם, פלומר, ברא יתברך שמו צורת המלאכים הנבריםם אליהם, והם היסוד מפל נבראים, והוא מיסודם מהותם נבראים האחרים, ומתחזק זה היסוד, הנבריםם נבראו השמים לאחר מכן לבאר ביסוד התבונה, באשר התבונה הוא דבר מתוך דבר, אף נבראו השמים דבר מתוך דבר, שהם מפטוד אור צורת המלאכים, מסוד אור צורת המלאכים, כלומר הם בנין מתוך היסוד, ועל כן כוונן שמים בתבונה.

**אבל הארץ נהייה מותך יסוד אחר,** אלא שהיא תלויות על אחר, אלא שהיא תלויות על המים. ומקדוש ברוך הוא יסוד לה יסוד עשייה בחכמה, ועל כן נאמר כי בחכמה יסוד ארץ פון שמים בתבונה, דבר מתוך דבר. ואמר רבי אביהו, בא וראה מה חמש הקדושים ברוך הוא על כבוד שמו הגדול שהוא יהו"ה, כי זהו שמו ממש. אבל שם אללים משפטו הוא על יתר הנבריםם. המלאכים נבראים אליהם, בני אדם נקראו אליהם, הדינים נקראו אליהם.

ועל כן חמש המקומות על כבוד שמו. תרע לך, כל המקירב קרבנו וחבחו לשם זה הנברא אללים, חייב מיתה. שנאמר (שמות כט) זבח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו. בשבייל שהוא שם משפט, ואיןanno יודעים אם הוא זבח לשפט, ואין אנו יודעים אם הוא זבח למלאכים, או לבני אדם, או להקדושים ברוך הוא. ועל כן אמרת ה' תוראה זבח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו, כלומר, שאריך שינכיר יחרם בלתי לה' לבדו. ולפיכך נאמר בקרבנות (ויקרא כב כט) וכי תזבח זבח תוראה לה', וכן בשלהם, וכן בעולה, ולא נאמר לאלהים אלא לה' מהש.

ונעשרה שמות נקראו בסודם, ובתוך שמותם נקרא אליהם. ועל כן בא להורות בראשית ברא אליהם, פלומר ברא יתברך שמו צורת המלאכים הנבראים אליהם, והם היסוד מכל הנבראים האחרים, ומתחזק זה היסוד, נבראו השמים לאחר מכן דבר קדש ברוך הוא מבין דבר מתוך דבר קדש ברוך הוא, באשר התבונה הוא מבין דבר מתוך דבר, שהם מפטוד אור צורת המלאכים. כלומר הם בנין מתוך היסוד, ועל כן כוונן שמים בתבונה.

**אבל הארץ נהייה מותך יסוד אחר,** אלא שהיא תלויות על המים. ומקדוש ברוך הוא יסוד לה יסוד עשייה בחכמה, ועל כן נאמר כי בחכמה יסוד ארץ, כוונן שמים בתבונה, דבר מתוך דבר.

ונאמר רבי אביהו, בא וראה מה חמש הקדושים ברוך הוא על כבוד שמו הגדול שהוא יהו"ה, כי זהו שמו ממש. אבל שם אללים, משפטו הוא על יתר הנבריםם. המלאכים נבראים אליהם. בני אדם נקראו אללים. **הדיינים נקראו אללים.**

ועל כן חמש המקומות על כבוד שמו. תדע לך, כל המקירב קרבנו וזכה לשם זה הנברא אללים, חייב מיתה. שנאמר, (שמות כב יט) זבח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו. בשבייל שהוא שם משפט, ואין אנו יודעים אם הוא זבח למלאכים, או לבני אדם, או להקדושים ברוך הוא. ועל כן אמרת ה' תוראה זבח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו, כלומר, שאריך שינכיר שם יהו"ה לבדו. ולפיכך נאמר בקרבנות (ויקרא כב כט) וכי תזבח זבח תוראה לה', וכן בשלהם, וכן בעולה, ולא נאמר לאלהים אלא לה' מהש.

וְשָׁמִים נִבְרָאו מֵאֹתוֹ הַאֲוֹר  
הַנֶּשֶׁפֵע בְּאֱלֹהִים, עֲשָׂה אֹוֹתֶם  
דְּבָר מְתוּךְ דָּבָר, וּכְגַן דְּבָרִים הַלְלוּ  
נִعְשָׂה הַמְשֻׁכָּן, שֶׁנְאָמָר (שמות לא, ג)  
וְאַمְלָא אָתוֹ רוח אֱלֹהִים בְּחַכְמָה  
וּבְתִבְונָה וּבְדִיעָת. וְשַׁלְשָׁלָן הַם  
בְּמִתְחַנֵּה עַלְיוֹן, לְכָל אֲשֶׁר יַחֲפֹץ  
יַתְהִימ, שֶׁנְאָמָר כִּי ה' יִתְהַפֵּץ  
מִפְיו דַעַת וְתִבְונָה.

בְּרָאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים (בראשית א).  
רַبִּי אַבָּא פָתָח וְאָמָר (שם ט), בַיּוֹם  
הַהוּא בְּרָתָה ה' אֶת אָבָרְם בְּרִית  
לְאָמָר. בְּחַמְשָׁה עֲנֵנִים נְאָמָר  
הַבְּרִית, הָא' הוּא בְּרִית מִילָה,  
שֶׁנְאָמָר (שם ז) וְהִתְהַבֵּרְתִּי  
בְּבָשָׂרָכֶם לְבָרִית עוֹלָם. הַב' -  
בְּרִית הַקָּשֶׁת, שֶׁנְאָמָר (שם ט)  
וְהִתְהַלֵּא בְּרִית. הַג' - בְּרִית  
הַמְלָח, שֶׁנְאָמָר (בַמְדִבָר י"ח) בְּרִית  
מְלָח עוֹלָם. הַד' - בְּרִית הַיּוֹרֵן,  
שֶׁנְאָמָר (דִבְרִים כח) אֱלֹהִים דָבְרִי  
הַבְּרִית. הַה' - בְּרִית הַכְּהַנָּה,  
שֶׁנְאָמָר (בַמְדִבָר כה) וְהִתְהַלֵּא  
וְלֹזְרוּעַ אֶחָרְיוּ בְּרִית כְּהַפְתָּה עוֹלָם.  
וְקָרְם שְׁנַטְנָנוּ הַה' בְּרִיתות, לְאָ  
קִיְמָה הַבְּרִית אֶלָא בָאָש, שֶׁנְאָמָר  
בְּרָאשִׁית טו וְכִתְבֵיב (שם טו י"ח) בַיּוֹם  
הַהוּא אָש וְגּוֹי. וְכִתְבֵיב (שם טו י"ח) בַיּוֹם  
בְּרָתָה ה' אֶת אָבָרְם בְּרִית לְאָמָר. וְהָאָש  
הִתְהַבֵּרְתִּי בְּתִחְלָה. וְזֹהוּ בְּרָאשִׁית, הַוַּצָּא מִשְׁם אָש,  
בְּרָאשִׁית. הַוַּצָּא מִשְׁם אָש, וְנִשְׁאָר  
בְּרִית. בְּלֹוֹמֶר בְּרִית' א"ש.

רַבִּי יוֹחָנָן אמר, בְּרִית כְּרוֹתָה בְּרָת  
הַקְדוֹש בָּרוּךְ הוּא עִם הָעוֹלָם,  
וְעַל מִנְתָה שְׁיַעַמֵּד אָבָרְהָם וּוּתְקִים  
הָעוֹלָם בְּזָכוֹתוֹ, שֶׁנְאָמָר (בראשית ט)  
אֱלֹהִים תַּוְלִידוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָرֶץ  
בְּהַבְּרָאָם - בְּאָבָרְהָם. וְאַוְתָה  
שְׁעָה שְׁפָרְתָה עָמוֹ הַבְּרִית בָאָש,  
עַמְדָה הָעוֹלָם בְּקִיּוֹמוֹ, וְזֹהוּ  
בְּרָאשִׁית, בְּרִית אָש, בָרָא אֱלֹהִים  
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ כִּי  
שְׁפָעָם אָוֹתָה הַבְּרִית אָש.

וְהַחַכְמָה אָוּמָרָת, לִמְהַה הַבְּיאָה

וְשָׁמִים, נִבְרָאו מֵאֹתוֹ הַאֲוֹר הַנֶּשֶׁפֵע בְּאֱלֹהִים,  
וְעֲשָׂה אֹתָם דְּבָר מְתוּךְ דָּבָר,  
וּבְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים הַלְלוּ גַעֲשָׂה הַמְשֻׁבָּן, שֶׁנְאָמָר  
(שמות לא, ג) וְאַמְלָא אָתוֹ רוּח אֱלֹהִים בְּחַכְמָה  
וּבְתִבְונָה יִבְרָעָת. וְשַׁלְשָׁלָן הַם בְּמִתְחַנֵּת עַלְיוֹן,  
לְכָל אֲשֶׁר יִחְפֹּצֵן יִתְגַּנֵּם, שֶׁנְאָמָר (משלי ב, י) כִּי ה'  
יִתְהַבֵּרְתִּי חַכְמָה מִפְיו דַעַת וְתִבְונָה.

בְּרָאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. רַבִּי אַבָּא פָתָח וְאָמָר,  
(בראשית טו י"ח) בַיּוֹם הַהוּא בְּרָת ה' אֶת  
אָבָרְם בְּרִית לְאָמָר. בְּחַמְשָׁה עֲנֵנִים נְאָמָר  
הַבְּרִית, הָא' הוּא בְּרִית מִילָה, שֶׁנְאָמָר (שם ז י) יְהִי  
וְהִתְהַבֵּרְתִּי בְּבָשָׂרָכֶם לְבָרִית עוֹלָם. הַב' בְּרִית  
הַקָּשֶׁת, שֶׁנְאָמָר (שם ט י"ג) וְהִתְהַלֵּא לְאָוֹת בְּרִית.  
הַג' בְּרִית הַמְלָח, שֶׁנְאָמָר (בַמְדִבָר י"ט) בְּרִית מְלָח  
עוֹלָם. הַד' בְּרִית הַיּוֹרֵן, שֶׁנְאָמָר אֶלָה דָבְרִי  
הַבְּרִית. הַה' בְּרִית הַפְּהַוְנָה, שֶׁנְאָמָר (בַמְדִבָר כה י) יְהִי  
וְהִתְהַלֵּא וְלֹזְרוּעַ אֶחָרְיוּ בְּרִית כְּהַנָּת עוֹלָם.  
וְקָדְם שְׁנַטְנָנוּ הַה' בְּרִיחוֹת, לֹא קִימָה הַבְּרִית  
אֶלָא בָאָש. שֶׁנְאָמָר (בראשית טו י"ז) וְהִנֵּה פְנָור  
עַשְׁן וּלְפִיד אָש וְגּוֹי. וְכִתְבֵיב (שם טו י"ח) בַיּוֹם  
בְּרָת ה' אֶת אָבָרְם בְּרִית לְאָמָר. וְהָאָש  
בְּרִית בְּתִחְלָה. וְזֹהוּ בְּרָאשִׁית, הַוַּצָּא מִשְׁם אָש,  
וְנִשְׁאָר בְּרִית. כָּלּוֹמֶר בְּרִית' א"ש.

ר' יוֹחָנָן אמר, בְּרִית בְּרוֹתָה בְּרָת הַקְדוֹש בָּרוּךְ  
הוּא עִם הָעוֹלָם, וּעַל מִנְתָה שְׁיַעַמֵּד אָבָרְהָם,  
וּוַיְתַקְיִים הָעוֹלָם בְּזָכוֹתוֹ. שֶׁנְאָמָר, אֶלָה תַּוְלִיד  
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם, בְּאָבָרְהָם. וְאַוְתָה  
שְׁעָה שְׁפָרְתָה עָמוֹ הַבְּרִית בָאָש, עַמְדָה הָעוֹלָם  
בְּקִיּוֹמוֹ, וְזֹהוּ בְּרָאשִׁית, בְּרִית אָש, בָרָא אֱלֹהִים  
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ כִּי שְׁיַעַמֵּד אָוֹתָה  
הַבְּרִית אָש.

וְהַחַכְמָה אָוּמָרָת, לִמְהַה הַבְּיאָה

הקדוש ברוך הוא מביל מים לעולם בתקחלת דיןנו ולא דבר אחר? אלא ראה הקדוש ברוך הוא שהעולם נברא בברית אש, וראה שאם ידין העולם בדין אחר, אפשר שיוכלו הרשעים לעמוד בעולם מפני אותו בדין העולם. אלא אמר בפנוי אותו ברית אש, באשר נברא בבדבר הרוואי לכבות את האש, כדי להעביר את הרשעים מן העולם, שנמשלו לאש, שיאמר (יחזקאל טו) מה אש יצאו וה האש תאכלם. רצונו לומר, מה אש יצאו תאכלם.

יצאו בתקחלת העולם בשגנברא. לבן בתקחה אמר, אמחה את האדם אשר בראש במים, שנאמר (ישעיה ז) והרשעים כים נגresh, לאחר בן נאמר, מה אש יצאו וה האש תאכלם, אמר הקדוש ברוך הוא עד כאן כי נמוסקים במים, מכאן ואילך - מה אש יצאו וה האש תאכלם.

ובשחתאו אחר כן, דין אותם באש, שנאמר (בראשית יט, כד) וה' המטיר על סדר ועל עמרא גפרית ואש. ואימתי נתפסם העולם? כלו אש, שנאמר (בראשית, י) וה' בער באש עד לב השמים. ר' יצחק אמר, והתודה נהיתה ברית יצחק אמר, והתודה נהיתה ברית בין השם והעולם, שנמשלה באש, שנאמר (ירמיה כג, כט) הלווא כה דברי קאי, וזהו ברית אש, כה דברי כאש, וזהו ברית אש, בראשית.

רבי יוחנן פתח, (משליכו) בחקמה יבנה בית, יבנה בית - שלשה דברים צרייך אדם לעשות בדרך העולם, ואלו הן: לבנות בית מושבו, וליטעת כרם להתרגנס בו, ולאחר מכן לקחת לו אשה, ולהוליד בנים, לפניום בנים. ולא בדרוך השוטים, הלווקחים אשה בתקלה, ואחר כן

הוא מבול מים לעולם, בתקחלת דין, ולא דבר נברא בברית אש, וראה שאם ידין העולם בדין אחר, אפשר שיוכלו הרשעים לעמוד בעולם, מפני אותו עשה, דין את העולם במים, בבדבר הרוואי לכבות את האש, כדי להעביר את הרשעים מן העולם, שנמשלו לאש, שנאמר (יחזקאל טו) מה אש יצאו וה האש תאכלם. רצונו לומר, מה אש יצאו בתקחלת העולם בשגברא.

לכן בתקלה אמר אמחה את האדם אשר בראש במים, והרשעים כים נגresh, לאחר בן נאמר, מה אש יצאו וה האש תאכלם, אמר הקדוש ברוך הוא עד כאן כי נמוסקים במים, מכאן ואילך מה אש יצאו וה האש תאכלם.

ובשחתאו אחר כן, דין אותם באש, שנאמר (בראשית יכ, כד) וה' המטיר על סדר ועל עמליה גפרית ואש, כלשעמדו על הר סיני, ונתחמלא בלו אש, שנאמר (דברים ד יא) וה' בער באש עד לב השמים. ר' יצחק אמר, והתודה נהיתה ברית בין השם והעולם, שנמשלה לאש, שנאמר (ירמיה כג כט) הלווא כה דברי קאי, וזהו ברית אש בראשית.

ר' יוחנן פתח, (משליכו) בחקמה יבנה בית, שלשה דברים צרייך אדם לעשות בדרך העולם, ואלו הן: לבנות בית מושבו, וליטעת כרם להתרגנס בו, ולאחר מכן לקחת לו אשה, ולהוליד בנים, לפניום בנים. ולא בדרך השוטים, הלווקחים אשה בתקלה, ואחר כן